

»Radikaliseret« og sektioneret –

»Vi er jo meget isolerede, og man ser altid de samme mennesker.«

Lektor, ph.d. Linda Kjær Minke
Syddansk Universitet, Juridisk Institut.
E-mail: lkj@sam.sdu.dk

Positiv effekt af uddannelse og 'at blande.'

- Amerikansk forskning af uddannelse under afsoningen viser ret markante og varierende, positive effektstørrelser i forhold til tilbagefald til kriminalitet.
- En dansk evaluering af afsoning sammen med ikke-kriminelle frem for med alene kriminelle, peger på, at denne afsoningsform mindsker risikoen for tilbagefald.

Kilde: Jørgensen, T. T.; B. Kyvsgaard, A.J. B. Pedersen, M. L. Pedersen (2015). Præventive effekter af straf og andre tiltag over for lovovertrædere – en forskningsoversigt. Justitsministeriets Forskningskontor. København.

Af-radikalisering

- Nøgleingredienser består af et mix af programmer herunder uddannelse, kontakt med troværdige samtalepartnere, inklusion i andre sociale netværk.
- Der findes ingen universalløsning på hverken af-radikalisering eller, hvordan ekstremistiske indsatte skal håndteres i fængselsregi.

International Centre for the Study of Radicalisation and Political Violence [ICSR] & National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism [START] (2010). *Prisons and Terrorism Radicalisation and De-radicalisation in 15 Countries*, King's College, London.

Inside-out forårssemesteret 2016

STUDENTERGRUNDLAG

- 12 jurastuderende fra SDU på bachelorniveau.
- 12 indsatte fra Søbysøgård:
  - Opslag på alle afdelinger i fængslet med udvælgelsesproces, hvor det navnlig blev vurderet ud fra sikkerhedsmæssige oplysninger (banderelationer, bekymringsindberettede, adfærd og andre relevante forhold).
  - Konkret vurdering af sammensætningen af kursisterne (god eller negativ indflydelse så holdet trækkes i forkert retning).
  - Konkret for forårssemester 2016: Én kursist bekymringsindberettet. Vurderingen var her, at sammensætningen af de øvrige inside-studerende ville have en positiv indflydelse (stærk positiv styrende adfærd) på netop denne kursist og indholdet i kursusfaget vurderedes at være godt for netop den bekymringsindberettede klient.

Indholdet af kursusfaget

- Kriminalitet, straf og kriminalpræventive strategier.
  - Subtemaer om teoretiske overvejelser med straf, virkninger af straf, retssystemet og anklagemyndighedens principper, rocker/bande kriminalitet, radikalisering, kriminalpræventive strategier.
- Gæsteforelæsere (eksperter) såsom anklagemyndigheden, konfliktmægler, fængselsforsker fra Belgien mv.

Kursusforløbets afvikling

OMFANG AF UNDERVISNINGEN

- 11 undervisningsmoduler á 2-3 timer.
- To hele dage med gruppearbejde (eksamensprojekt).

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER I UNDERVISNINGEN

- De sociale processer mellem de studerende.
- Studenterinddragelse og koble teoretisk og praktisk viden og derved opnå synergi.

DIALOG OG SAMARBEJDE

- Ugentlige tilbagemeldinger mellem underviser og fængslet om processen og praktiske forhold.

Erfaringer fra et inside-perspektiv

BRYDE MED FÆNGSELSSUBKULTUREN

- »Det var rigtig rart, at de her fængselsbriller, som vi sidder med herinde og de uskrevne normer og regler, der er, at de bliver lagt lidt ned, når vi er oppe i det rum.«
- »Vi er jo meget isolerede, og man ser altid de samme mennesker. Så det at se nogen friske mennesker (...) at der kom nogen, der var helt uden for det kriminelle miljø. Det gjorde, at man kunne snakke helt anderledes med folk.«

Erfaringer fra et inside-perspektiv

TILFØRE MERE VIDEN

- »Jeg har fået meget mere viden om retsfølelsen og retssystemet generelt. Vi sidder jo inde og har mange spørgsmål til systemet, som vi ikke rigtig kan få svar på.«
- »Omkring det faglige har jeg fået meget mere indsigt i, hvorfor vi straffer, hvordan vi straffer og de forskellige teorier, der begrundet straf, og hvordan straf virker. Det synes jeg har været meget fedt, fordi nogle gange kigger man bare på det med sine egne øjne.«

Erfaringer fra et inside-perspektiv

UDFORDRE MENTALE FORESTILLINGER

- »Personligt har jeg oplevet, hvordan folk fra universitetet er, og vi er jo slet ikke så forskellige. Vi er jo slet ikke så forskellige fra hinanden, når alt kommer til alt. Det virker ikke længere fremmed for mig.«

Erfaringer fra et inside-perspektiv

INSPIRATION TIL AT GÅ ANDRE VEJE

- »Jeg havde faktisk aldrig tænkt på, at jeg ville have noget med jura at gøre, men jeg må indrømme, at jeg har fået blod på tanden.«
- »Det har været rigtig godt for mig. Jeg tør faktisk godt sige, at det har ændret mit liv.«

Placering af radikaliserede

- Den 1. marts 2016 trådte lov om sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte i kraft.
- »De foreslåede bestemmelser om anbringelse og overførsel af radikaliserede og ekstremistiske indsatte indebærer en udvidelse af adgangen til at placere disse persongrupper i bestemte afsoningsinstitutioner, hvis det må anses for nødvendigt som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme. Bestemmelserne vil i nogle situationer give mulighed for at pålægge disse persongrupper at afsones deres straf under mere restriktive forhold end andre indsatte.«

- Kilde: Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v., side 5.

Konklusion

- Virkede 'det at blande' i forhold til den bekymringsindrettede? Som de øvrige inside-studerende beskrev han fordelene ved at møde mennesker uden for de kriminelle sammenhænge, at han opnåede viden, havde fået udfordret sine mentale forestillinger og havde fået et andet perspektiv på tilværelsen.
- I dette tilfælde fik den indsatte altså mulighed for at deltage i almindelige sociale sammenhænge og i undervisning. Jeg tror, at denne strategi er nyttig både ift. resocialisering og af-radikalisering.
- Min bekymring er, at sektionering og restriktive forhold giver begrænsede muligheder for uddannelse og sociale stimuli/input fra omverden.